

Η ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΠΑΓΩΝΙΟΥ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 124

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2007

ΟΙ ΒΙΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ

Τα τελευταία χρόνια πληθαίνουν τα καταστήματα που πωλούν βιολογικά προϊόντα. Παράλληλα μεγάλη είναι η δημοσιότητα, σχετικά με τις βιολογικές καλλιέργειες και τα ευεργετήματα και οι επιδοτήσεις που παρέχονται στους βιοκαλλιεργητές. Τα στοιχεία που δίνονται για την πρόοδο αυτού του προγράμματος δείχνουν ότι πραγματοποιείται κάποια πρόοδος και πολλά είναι τα προϊόντα που προσφέρονται στους καταναλωτές. Όλα αυτά βέβαια εκεί που οι νέοι αγρότες και βιοκαλλιεργητές επιχειρούν και εντάσσονται στα προγράμματα αυτά τα οποία αποτελούν και μία ενδιαφέρουσα οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ενώ είναι γνωστό πως σε άλλες χώρες της Ε.Ε. είναι μεγάλος ο αριθμός των βιοκαλλιεργητών. Συχνά και στον Ηπειρωτικό Τύπο διαβάζουμε άρθρα και αναλύσεις για μία διαφαινόμενη «στροφή προς βιοκαλλιέργειες» στην Ήπειρο, όπου κάνουν την εμφάνιση στα ράφια των πολυκαταστημάτων αλλά και των ειδικών καταστημάτων πώλησεως βιολογικά προϊόντα. Δεν έχουμε πληροφορίες για

τον βαθμό αυτής της «στροφής» στην περιοχή του Παγωνίου, και ελάχιστα είναι γνωστά για τον αριθμό και την εξειδίκευση Παγωνησίων που ασχολούνται με τις βιοκαλλιέργειες ή την βιοκτηνοτροφία. Κοινή όμως είναι η διαπίστωση ότι απουσιάζουν από τα ράφια Παγωνήσια επώνυμα βιολογικά προϊόντα για να τα προμηθευτεί ο καταναλωτής. Αυτή η απουσία του Παγωνίου από την αναπτυσσόμενη αγορά των βιολογικών προϊόντων δεν έχει, έστω και μία μικρή, αναπτυξιακή διάσταση. Η έλλειψη τοπικών βιολογικών προϊόντων στην επαρχία μας ζημιώνει και την οποιαδήποτε άλλη προσπάθεια τουριστικής ανάπτυξης στον λεγόμενο εναλλακτικό και αγροτικό τουρισμό. Οι τουρίστες αυτής της κατηγορίας φθάνουν στις απρόσιτες περιοχές ελπίζοντας συχνά πως θα βρουν και θα γευτούν κάποιο τοπικό «αγνό, βιολογικό» προϊόν. Ας ελπίσουμε ότι αυτή η «στροφή» θα πιάσει και την επαρχία μας. Και έχουμε πολλά σπουδαία και αξιόλογα τοπικά προϊόντα να προσφέρουμε.
Κ.Χ.Κ.

ΓΕΝΑΡΗΣ ΧΩΡΙΣ ΧΙΟΝΙΑ ΚΑΙ ΒΡΟΧΕΣ

Αυτός ο Γενάρης δεν έμοιαζε με χειμώνα. Χωρίς βροχές και χιόνια δεν λογίζεται Γενάρης. Ούτε οι θερμοκρασίες πάνω-κάτω από τους μηδέν βαθμούς, αποτελούν δείγμα χειμωνιάτικου καιρού. Τα φαινόμενα αυτά, που είναι έξω από την παραδοσιακή αντίληψη που έχουμε για τον χειμώνα, τα φορτώνουν τελευταία στο «φαινόμενο του θερμοκηπίου», και μεγάλη δόση κινδυνολογίας βγαίνει συνεχώς στον ραδιοτηλεοπτικό αέρα, που τρομάζει πολλούς. Πολλά δεινά προβλέπουν οι... καιροσκόποι, αγνοώντας ότι κάπου αλλού και βροχές πέφτουν και χιόνια πολλά. Δεν είναι και σίγουρο ότι η ανομβρία του Γενάρη θα έχει επιπτώσεις σε καλλιέργειες και στην κτηνοτροφία. Δεν είδαμε μια τέτοια αντίδραση από του δικούς μας παραγωγούς ούτε και φόβους για το μέλλον των υδάτων μας! Η διαχείριση όμως του νερού στα χωριά μας είναι ένα άλλο θέμα που δεν πρέπει να ξεχνιέται. Με ανομβρίες και λειψυδρίες δοκιμάζονται συχνά τα χωριά μας ιδίως κατά το καλοκαίρι που ανεβαίνει αισθητά το ψυχόμετρο. Δεν έχουμε δα και πηγές με μεγάλες παροχές. Τα χωριά έχουν κάνει μεγάλες προσπάθειες για την εξασφάλιση αυτάρκειας σε νερό. Αυτό ως μη το λησμονούμε. Και η ανομβρία και η ελάχιστη χιονόπτωση του Γενάρη έρχεται ακόμη μια φορά να μας το θυμίσει. Ας το σκέπτονται κι έτσι και οι νέοι μας άρχοντες!

Στον 20ό χρόνο

Με το φύλλο αυτό της εφημερίδας μας
μήκαμε στον 20ό χρόνο κυκλοφορίας.

ΑΛΛΟΥ ΤΟΛΜΟΥΝ

♦ Στην 6η σελίδα αυτού του φύλλου υπάρχει ένα ρεπορτάζ με τον ίδιο τίτλο «ΑΛΛΟΥ ΤΟΛΜΟΥΝ»!. Αναφέρεται στο νησί Τήλος όπου ο Δήμαρχος και η τοπική εξουσία τόλμησαν και πέτυχαν την κατάργηση του κυνηγιού. Η τουριστική ανάπτυξη του νησιού... «απογειώθηκε» στα δέκα χρόνια που πέρασαν από την τολμηρή απόφαση που πήραν. Προστάτευσαν το φυσικό περιβάλλον του τόπου τους και την τοπική χλωρίδα και πανίδα. Αν το αντιγράφουμε και το επικαιροποιούμε αυτή την περίοδο που οι νέες Δημοτικές Αρχές ξεκινάνε μία νέα τετραετία, είναι γιατί στο Παγώνι δεν βρέθηκε ένας τολμηρός να επιχειρήσει κάτι ανάλογο. Οι δύο μελέτες που έχουν συνταχθεί για την ανάπτυξη του Παγωνίου στηρίζονται σε αυτό το φυσικό μας περιβάλλον και την προστασία χλωρίδας και πανίδας της περιοχής μας. Προτάσεις γίνονται αλλά λησμονούνται στα συρτάρια. Η καταστροφική πυρκαγιά του Αύγουστου του 2000 που ήταν μία ευκαιρία να ληφθεί κάποιο ανάλογο μέτρο και να ενταχθεί σε αναπτυξιακό πρόγραμμα πέρασε ανεπίσημα. Η λεηλασία του φυσικού μας περιβάλλοντος συνεχίζεται, και η αδιαφορία για την πρόωθηση και εφαρμογή και στην περιοχή μας του προγράμματος NATURA 2000 δεν βρίσκει τολμηρούς και διεκδικητικούς φορείς να ενδιαφερθούν. Τα έχουμε γράψει πολλές φορές. Γιατί έτσι πιστεύουμε ότι πρέπει να κάνουμε. Η ασφαλτος, τα τσιμέντα και τα καλντερίμια, θέλουν μια άλλη αντίληψη για να αναδειχθεί ο τόπος μας. Και αυτός είναι, ο σεβασμός στο περιβάλλον και την παράδοση.

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΙΚΑ

ΔΕΝ ...ΞΕΧΝΙΟΥΝΤΑΙ!

♦ Αφορμή για αυτό το χρονογραφικό σημείωμα παίρνω από την ανακοίνωση του Σύνδεσμου φοιτησάντων του Γυμνασίου-Λυκείου Παγωνιανής που.... Ξανα-ζωντάνεψε μετά από πολλά χρόνια νάρκωσης, και πραγματοποιεί στις 7 Μαρτίου Γενική Συνέλευση εκλογής Διοικητικού Συμβουλίου. Η ιδέα ιδρύσεως Συλλογικού φορέα των φοιτησάντων στο Γυμνάσιο Παγωνιανής είναι βέβαια παλιά. Γεννήθηκε σε εκείνη τη ωραία εκδήλωση συνάντησης των παλιών μαθητών του Γυμνασίου που οργάνωσε ο Φιλεκαπιδευτικός Σύλλογος Παγωνιανής το 1976. Μια εκδήλωση που έμεινε αλησμόνητη και γεμάτη συγκινήσεις. Ήταν πράγματι ένα γεγονός σημαντικό για την ιστορία του Γυμνασίου και διάχυτη ήταν η ατμόσφαιρα αναμνήσεων των παλιών

μαθητών που ξαναβρέθηκαν στο λίκνο της παιδείας τους από όπου άντλησαν τα λίγα ή πολλά εφόδια για την περαιτέρω σταδιοδρομία πολλών. Και δεν είναι λίγοι όσοι φοίτησαν για λίγα χρόνια ή αποφοίτησαν από το Γυμνάσιο Παγωνιανής, με όσες δυσκολίες είχε τότε η προσπάθεια για μόρφωση και ευδοκίμηση. Από το 1924, που ιδρύθηκε, ξεκινάει η ιστορία του Γυμνασίου Παγωνιανής. Ένα ίδρυμα που λειτουργήσε αρχικά για τα προσφυγόπουλα της Μικράς Ασίας και της Βορείου Ηπείρου, αλλά στη συνέχεια έδωσε τη δυνατότητα σε πολλά παιδιά από την επαρχία Παγωνι-

ου και τον ευρύτερο περίγυρο, που σε μερικές περιπτώσεις κάλυπτε και όλη την Ήπειρο και πέραν αυτής. Στο Γυμνάσιο Παγωνιανής φοίτησαν πολλοί μαθητές και υπηρέτησαν πολλοί και διακεκριμένοι καθηγητές. Στο θρόνο του Γυμνασίου συναντήθηκαν νέοι για να ενώσουν τα όνειρά τους και τις ελπίδες τους για ένα καλύτερο αύριο. Και είναι εντυπωσιακές οι επιδόσεις τους σε πολλούς τομείς της κοινωνικής προσφοράς τους και δράσης. Οι δυσκολίες που αντιμετώπισαν, οι πικρίες που δοκίμασαν, οι στερήσεις που υπέφεραν, και η ακληρή μελέτη που χρειάστηκε, έγιναν ηθ-

μός για ένα παραγωγικό και θετικό αποτέλεσμα. Αν κάποτε καταγράφουν αυτές οι «διαδρομές» των μαθητών του Γυμνασίου Παγωνιανής θα αποκαλυφθεί ένας ειρηνικός άθλος των νέων που πέρασαν από το Γυμνάσιο Παγωνιανής. Παράλληλα με το Γυμνάσιο καταγράφεται και η προσφορά στην Παιδεία του Φιλεκαπιδευτικού Συλλόγου με την φροντίδα ιδρύσεως και λειτουργίας των οικοτροφείων. Η φήμη του Γυμνασίου και οι ευκολίες που παρείχε ο Σύλλογος δημιούργησε ένα «ρεύμα» που κορυφώθηκε με τη λειτουργία τεσσάρων οικοτροφείων και τη δύναμη του Γυμνασίου να μετράει τους 700 μαθητές. Σημαντική καταγράφεται και η προσφορά των καθηγητών που πρόσφεραν τις υπηρεσίες τους στο ακριτικό Γυμνάσιο.

Συνέχεια στην 2η σελ.

ΔΙΟΡΘΩΣΗ

Εκ παραδρομής δεν αναφέραμε τη βοήθεια που μας παρέσχε η Ομοσπονδία Αδελφοτήτων και Ενώσεων Πωγωνίου, αλλά και οι εκδόσεις «ΔΩΔΩΝΗ» στην εκδήλωση παρουσίασης του βιβλίου «Η Λάκκα Πωγωνίου και το Ψηλόκαστρο Ιωαννίνων» του αείμνηστου Κων. Παπανικολάου.

Το Δ. Σ. της Αδελφότητας
Ψηλοκάστρου

ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ

Την εγγονή μας Γεωργία Χατζηγιάννη που πήρε το πτυχίο της Γυμναστικής Ακαδημίας του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης συχαίρουμε και της ευχόμαστε καλή σταδιοδρομία.

Ο παππούς Γιώργος και η γιαγιά Χρυσούλα

ΓΑΜΟΣ

Στον Ιερό Ναό του Αγίου Γεωργίου Ιωαννίνων ευλογήθηκε ο γάμος του Παντελή Γεωργιάδη γιού του παπα-Βασίλη Γεωργιάδη από τη Μερόπη και της Βάνας Σιάπικα. Στο νέο ζευγάρι προσθέτουμε και τις δικές μας ευχές.

ΧΥΛΟΠΙΤΤΕΣ-ΤΡΑΧΑΝΑ-ΣΠΙΤΙΣΙΑ ΓΛΥΚΑ

Σπιτίσια, χυλοπιττες, τραχανά, γλυκά και άλλα παλαιοτικά παρασκευάσματα του τόπου μας στη χρυσοχέρα Ρίνα στο τηλέφωνο 26570-31583.

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ
ΓΙΑ ΜΕΛΙ**

Μήπως ψάχνετε για μέλι αγνό-τέλειο; Θα το βρείτε στο Βασιλικό στον αρχαιότερο μελισσοκόμο Παν. Κύρκο. Τηλέφωνο τις βραδινές ώρες 26570-41508.

Η ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΠΩΓΩΝΙΟΥ

Μηνιαία Έκδοση για τους Πωγωνήσιους

ΕΔΡΑ: Πωγωνιανή
Ιδιοκτήτης-εκδότης-διευθυντής:
Κων. Χρ. Κωστούλας
Διευθύνσεις επικοινωνίας:
Πωγωνιανή (Τ.Κ. 44002), τηλ. 26570-31333
Ιωάννινα-Οπλ. Πουτέτση 16 (Τ.Κ. 45332),
τηλ. 26510-70485

ΦΩΤΟΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΣΙΑ ΕΚΤΥΠΩΣΗ
«ΤΥΠΟΕΚΔΟΤΙΚΗ ΗΠΕΙΡΟΥ ΕΠΕ»
Πέραμα Ιωαννίνων

ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

**ΟΙ ΚΑΤΩΜΕΡΟΠΑΙΟΙ ΣΤΗΝ
ΑΘΗΝΑ... ΟΡΓΑΝΩΝΟΝΤΑΙ!**

Την πρωτοχρονιάτικη πίττα τους έκοψαν οι Κατωμεροπαίοι στην Αθήνα σε ένα στέκι της οδού Λυκούργου. Μαζεύτηκαν καμιά σαρανταριά και μαζί με ένα κλιμάκιο από την Αδελφότητα Θεσσαλονίκης, που έφθασε εκεί για αυτό το σκοπό, έκοψαν την πίττα και αντάλλαξαν ευχές για τον καινούργιο χρόνο. Είχαν την ευκαιρία να συζητήσουν για το χωριό και τα προβλήματά του, και έβαλαν στόχο να ξαναζωντανέψουν στην Αθήνα το παράρτημα της Αδελφότητας Θεσσαλονίκης. Ήταν μια ζεστή συνάντηση που μπορεί να αποτελέσει ένα νέο ξεκίνημα για συλλογική δράση, αλλά και σύσφιξη των χωριανικών δεσμών των αποδήμων Κατωμεροπαίων.

**Η ΠΙΤΤΑ ΤΩΝ ΠΩΓΩΝΗΣΙΩΝ
ΣΤΑ ΓΙΑΝΝΕΝΑ**

Την πίττα έκοψε και η Ένωση Πωγωνησίων Ιωαννίνων στο Κέντρο «Λιθαρίτσια» με τη συμμετοχή Πωγωνησίων και φίλων. Τους παρευρεθέντες χαίρετσε ο πρόεδρος της Ένωσης κ. Απόστολος Παπαϊωάννου ο οποίος αναφέρθηκε και στη δράση και τους στόχους του Συλλόγου.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ

Πωλείται η εικονιζόμενη οικία Ματθαίου Βαλκωνή στο Δελβινάκι (100 περίπου τ.μ. και υπόγειο), πετρόκτιστη σε πολύ καλή κατάσταση, με οικόπεδο 800 περ. μέτρων, σε πολύ καλή τοποθεσία (προσήλιο-θέα). Τιμή πωλήσεως προσιτή.

ΔΕΝ ...ΞΕΧΝΙΟΥΝΤΑΙ!

Συνέχεια από την 1η σελ.

Η δραστηριοποίηση του Σύνδεσμου φοιτητών στο Γυμνάσιο Πωγωνιάς, πέραν της ανθρωπίνης και συναισθηματικής πλευράς επικοινωνίας, αποτελεί και μία ευκαιρία να παρουσιαστεί και να προβληθεί το έργο του Γυμνασίου. Μια περιοδική εκδήλωση συνάντησης των παλιών μαθητών και η οργάνωση ενός χώρου με ενθυμιατά της φοίτησης εκεί, θα δώσει την όλη προσπάθεια, που συνοδεύεται από την ευχή όλων για επιτυχία. Για μένα προσωπικά που ήμουν μαθητής του Γυμνασίου στα δύσκολα χρόνια της κατοχής, και υπηρέτησα αργότερα για έναν χρόνο ως καθηγητής, οι δεσμοί με το Γυμνάσιο είναι ισχυροί και η συγκίνησή μου αυτονόητη.

Κων. Χρ. Κωστούλας

ΘΑΝΑΤΟΙ

* Απεβίωσε στην Αθήνα ο Ηλίας Σιαλακούμας από την Πωγωνιά ης ετών 90.

ΧΡΗΣΙΜΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ

ΚΩΔΙΚΟΣ
2657-0-

ΟΤΕ Δελβινάκιου	22399
	22121
	22139
ΔΕΗ Δελβινάκιου	22211
Ταχ. Δελβινάκιου	22244
Ταχ. Κεφάλουβρου	41210
Δημόσιο Ταμείο	22246
Συμβολαιογραφείο	22006
Ιερά Μητρόπολη	22203
Κυνηγετικός Σύλλ/γος	22359
Κέντρο Υγείας	22222
Δελβινάκιου	22540, 22541
Φαρμακείο Δελ.	22525
Φαρμακείο Κερ/σου	41012
Ιατρείο Βασιλικού	41300
Ιατρείο Θήσας	71366
Ιατρείο Κερασόβου	51624
Ιατρείο Κεφαλάου	41586
Ιατρείο Κτισμάτων	51201
Ιατρείο Πωγωνιανής	31203
Αστυνομία Δελ/κίου	22216
	22365

Τμήμα Συνοριακής Φύλαξης	
Δελβινάκιου	22085-22086
Αστυνομία Βήσας	71243
Αστυνομία Καστανής	51570
Αστυνομία Κεφ/σου	41216
Αστυνομία Κτισμάτων	51292
Αστυνομία Πωγ/νης	31201
Ελεγχος Διαβατηρίων	
Κακαβιάς	51230
Τελωνείο Κακαβιάς	51210
Δασονομείο	22208
Φυλάκιο Κακαβιάς	51300
Φυλάκιο Δρυμάδων	31344
Τελωνείο Δρυμάδων	31050

**ΤΗΛΕΦΩΝΑ
ΤΩΝ ΔΗΜΩΝ**

Ανω Πωγωνίου	(26570) 41206
	ΦΑΞ - 41206
Δελβινάκιου	(26570) 22204
	ΦΑΞ - 22444
Κοιν. Λάδωνης	(26570) 51667
Κοιν. Πωγωνιανής	(26570) 31227

ΕΚΔΟΣΕΙΣ «ΠΩΓΩΝΗΣΙΑ ΒΥΒΛΙΟΘΗΚΗ»

1. Κων. Χρ. Κωστούλα «Ο κάμπος του Ξηροβάλτου - Το μεγάλο ντερένι του Πωγωνίου» Μια σύνθετη εργασία για το πέρασμα του Ξηροβάλτου
2. Κων. Χρ. Κωστούλα «Γνωμία με την Πωγωνιανή» Ένας μικρός οδηγός με ιστορικά και άλλα στοιχεία για την Πωγωνιανή
3. «Πωγωνιά» Ανατύπωση του σπάνιου αυτού βιβλίου του Ι. Λαμπρίδη που πρωτοεκδόθηκε το 1889
4. «Πωγωνιά Χρονικά» Τόμος 1 Θέματα: Αρχαιολογία-Ιστορία-Λαογραφία-Πεζογραφία-Ποίηση-Ερευνα-Στατιστικά-Βιβλιογραφία-Τοπωνύμια κ.α.
5. «Φωτογραφικό Λεύκωμα Πωγωνίου» Σειρά 1 Ένα 16σελίδο μεγάλο σχήματος 20x28, με 16 σπάνιες φωτογραφίες Πωγωνίου
6. Κων. Χρ. Κωστούλα «Η μόνα μολογάει κι εγώ γράφω» Μια καταγραφή αφηγήσεων με τοπικές ιστορίες, κοινωνική και αγροτική ζωή, έθιμα, προλήψεις, δοξασίες μιας εποχής στο Δολο και αλλού.
7. «Πωγωνιά Χρονικά» Τόμος 2 Θέματα: Ερευνα-Αρχαιολογία-Ιστορία-Πεζογραφία-Ποίηση-Στατιστικά-Τοπωνύμια-Φωτογραφία
8. «Πωγωνιανή» Φωτογραφική αναδρομή 100 χρόνων
9. Κων. Χρ. Κωστούλα «Ένα παδί του '40 θυμάται» Ένα «παιδικό ρεπορτάζ» ενθυμύσεων από τον πόλεμο του '40
10. Κων. Χρ. Κωστούλα «Οι ειδησιογράφοι του Γένους» Μια καταγραφή ενθυμύσεων στα εκκλησιαστικά βιβλία του Φαραγγίου
11. Κων. Χρ. Κωστούλα «Το μικρό χρονικό του Σχολείου Ρομπάτων (Μερόπης) Πωγωνίου» Μια καταγραφή πληροφοριών για την εκπαίδευση των παιδιών των Ρομπάτων.
12. Αχ. Βοζιάρη: «Ένα άλλο παιδί του '40 θυμάται από την Ιταλοκρατούμενη πλευρά»
- 12Α. Αχ. Βοζιάρη: «Η δεύτερη δεκαετία της ζωής μου»
13. «Πωγωνιά Χρονικά» Τόμος 3
14. Κων. Χρ. Κωστούλα: «Το δικό μου κανίσι»
15. Ενθυμώσεις του Μάνου Μάρη Σχόλια - σημειώσεις Κων. Χρ. Κωστούλα
17. Κων. Χρ. Κωστούλα: Γεώργιος Πανταζίδης.
19. Γ. Λεκάκης: Το ημερολόγιο ενός λοχία από τη Μερόπη

**ΤΟ ΧΑΜΗΛΟΤΕΡΟ
ΨΥΧΟΜΕΤΡΟ
ΚΑΠΟΙΟΣ ΝΑ ΤΟ
ΜΕΤΡΗΣΕΙ**

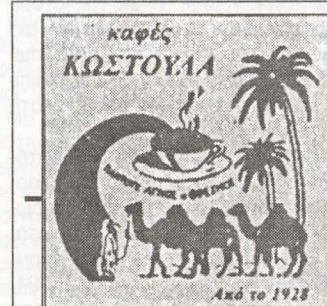
Ο Μάρτης είναι ο μήνας με το χαμηλότερο ψυχόμετρο των χωριών. Ενδιαφέρονσα θα ήταν μια άτυπη απογραφή για να μετρηθεί αυτός ο δείκτης. Κάποιοι από τους πολλούς γραμματικούς που έχουν οι ΟΤΑ μας θα μπορούσαν να κάνουν αυτή την άτυπη απογραφή. Αν έχουν και την περιέργεια για αυτή τη μέτρηση που είναι ένας σημαντικός πραγματικός πληθυσμιακός δείκτης. Ευχαρίστως θα δημοσιεύαμε μια τέτοια μέτρηση που είναι και ένας μπουσουλάς της πορείας των χωριών μας.

**ΤΟ ΕΛΙΚΟΔΡΟΜΙΟ...
ΑΡΓΕΙ!**

Το έχουμε ξαναγράψει για το ελικοδρόμιο στο Χάνι Δελβινάκι. Ένα έργο που δεν έπαισε για την αναγκασιότητα και χρησιμότητά του. Η μόνη φροντίδα είναι για το ανεμόμυλο, και είναι άγνωστο ποιος το φροντίζει, πως συντηρείται, τι δαπάνες γίνονται και πού χρεώνονται, και ο Θεός να φυλάει μήπως και υπάρχει και καμιά αφανής ...αγομισθία! Όλα μπορούν να συμβαίνουν. Ποιος να δώσει σημασία και ποιος να δώσει απάντηση σε ένα εύλογο ερώτημα για το ελικοδρόμιο;

**ΔΗΜΟΠΡΑΤΗΣΗ ΤΗΣ
ΕΠΑΡΧ. ΟΔΟΥ ΤΕΡΙΑΧΙ
-ΣΤΑΥΡΟΔΡΟΜΙ**

Τη δημοπράτηση των εργασιών ολοκλήρωσης της επαρχιακής οδού Τεριαχίου - Σταυροδρομίου προϋπολογισμού 150.000 ευρώ, ενέκρινε η Νομαρχιακή Επιτροπή Προγραμματισμού, Εκτέλεσης Έργων, Εκπόνησης Μελετών & Προμηθειών.

ΥΙΟΙ ΣΠ. ΚΩΣΤΟΥΛΑ Ο.Ε.
Εθν. Αντιστάσεως 39 ΠΡΕΒΕΖΑ
Τηλ. 26820-22313

ΟΜΙΚΡΟΝ Α.Ε.

ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΧΟΥ & ΦΩΤΙΣΜΟΥ

**ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΤΖΙΑΚΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ**

Σολωμού 20, 10682 Αθήνα

Τηλ.: (210) 3302095, Fax: (210) 3836761, E-mail omikgr@hol.gr

ΣΧΟΛΙΟ**ΤΑ ΔΙΑΣΥΝΟΡΙΑΚΑ ΜΑΣ**

Η διασυνοριακή εικόνα στην περιοχή μας είναι αρκετά βελτιωμένη. Αυτό είναι μια διαπίστωση που συνεχώς εδραϊώνεται και μια κατάσταση που βελτιώνεται σταδιακά μετά το 1991 που έπεσαν τα ηλεκτροφόρα σύρματα του Χότζα. Το αισθάνονται κυρίως οι ομογενείς μας. Ο δρόμος από Κακαβιά σε Αγιωφάντιστρο έφερε πιο κοντά τους ανθρώπους αλλά και τα αγαθά. Ο δρόμος που ετοιμάζεται από Δριμάδες προς Σωπική ικανοποιεί ένα παλιό αίτημα και όνειρο. Οι Τελωνειακοί Σταθμοί όλο και ενοχλούνται και εκείνος της Κακαβιάς παίρνει ευρωπαϊκή όψη. Θάλεγε κανείς ότι στην περιοχή μας τα σύνορα «έπεσαν» και η διακίνηση ανθρώπων γίνεται κανονικά και με ελάχιστα προβλήματα. Η εικόνα αυτή είναι πολύ θετική για την επαρχία μας όταν σκεφτούμε ότι δίπλα στα σύνορά μας ζουν δικοί μας άνθρωποι με κοινή γλώσσα, κουλτούρα και πολιτισμό και χιλιάδες χρόνους δεσμούς. Δεν είμαστε πλέον ακριζές. Έχουμε μία δική μας διασυνοριακή ενδοχώρα. Με αναμενόμενα πολλά θετικά αποτελέσματα, που θα γίνουν ακόμη καλύτερα με τους δρόμους επικοινωνίας και την προσωπική ένταξη της Αλβανίας στη Ευρωπαϊκή Ένωση. Η διαμορφούμενη κατάσταση μας φέρνει ιστορικά αρκετά χρόνια πίσω, όταν υπήρχε η ελευθεροοικονομία στο ίδιο χώρο με ανοιχτούς τους ίδιους δρόμους, μιας εποχής η οποία σηματοδεύτηκε με μια ανάπτυξη του Πωγωνίου. Είναι καιρός να περάσει η ιδέα της εννοικής διασυνοριακής κατάστασης που δημιουργείται στους σχεδιασμούς ανάπτυξης της περιοχής μας.

K.K.K.

**ΤΟ ΔΑΣΑΡΧΕΙΟ ΔΙΩΚΕΙ
ΥΛΟΤΟΜΙΚΕΣ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ**

Το Δασαρχείο προσπαθεί να επιβάλλει την τάξη και τον νόμο στις περιπτώσεις υλοτομικών παραβάσεων. Στον Γιαννιώτικο Τύπο δημοσιεύτηκε ότι το Δασαρχείο οδηγεί στον Εισαγγελέα μία περίπτωση υλοτομίας με πολλές παραβάσεις που εντοπίστηκε στην γειτονική Σιταριά που είχαν εντοπιστεί και από τον Δήμο Ανω Καλαμά όπου υπάγεται η περιοχή. Συγκεκριμένα μία εγκληματική υλοτομία για συγκεκριμένη περιοχή για 15 τόνους Ξυλείας υπερέβη τα όρια και έφθασε τους 140 τόνους. Παντελώς αυθαίρετα η υλοτομία επεκτάθηκε πέραν της συστάδας υλοτομίας και μετέτρεψε σε κράνιου τόπο μία ευρύτερη περιοχή. Οι αυτοψίες του Δασαρχείου διαπίστωσαν ότι δεν τηρήθηκαν οι όροι της μελέτης. Για το λόγο αυτό και για μια ακόμη σειρά παρανομιών έχει υποβάλει μηνύσεις. Παράλληλα ο Δήμος Ανω Παρασαλάμου θα προχωρήσει από την πλευρά του στα νόμιμα. Πολλοί κάτοικοι της περιοχής μιλούν για περιβαλλοντικό έγκλημα που έχει συντελεστεί.

Ο νέος Δασάρχης κ. Σπύρος Γιώτης με την ανάληψη των καθηκόντων του προσπαθεί να βάλει τάξη σε μία κατάσταση που δεν είναι συμβατή με τη Νομοθεσία και τη νέα αντίληψη για το περιβάλλον και την προστασία του. Ένα καλό σημάδι που δεν πρέπει να το προσπεράσουμε. Και πρέπει να το σημειώσουμε θετικά.

**Η ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΕΑΝΤΩΝ
ΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ-ΛΥΚΕΙΟΥ ΠΩΓΩΝΙΑΝΗΣ**

Γενική Συνέλευση θα πραγματοποιήσει την Τετάρτη 7 Μαρτίου και ώρα 5 μ.μ. στο κέντρο Λιθαρίτσια στα Γιάννενα, ο Σύνδεσμος φοιτητών στο Γυμνάσιο-Λύκειο Πωγωνιανής, με μοναδικό θέμα την υποφορία για την ανάδειξη του πρώτου Διοικητικού Συμβουλίου του Συνδέσμου. Σύμφωνα επίσης με ανακοίνωση του Συνδέσμου όλοι οι πρώην μαθητές-μαθήτριες και καθηγητές του ιστορικού σχολείου μπορούν, ανεξαρτήτως διάρκειας φοίτησης ή παραμονής τους σε αυτό, να εγγραφούν ως μέλη του Συνδέσμου Αποφοίτων. Πληροφορίες παρέχονται από τους: Ελευθέριο Γιαννάκη (τηλ. 26510-75037 και 72189), Αντώνιο Δολιότη (τηλ. 26510-71305 και 83705), Νικόλαο Κέντρο (τηλ. 26510-72759), Ευθύμιο Ταρπακόλογο (τηλ. 26510-57635), και Παντλή Τόμο (26510-48310).

**ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΝΙΚ. ΒΛΑΧΙΩΤΗΣ
ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ**

ΓΟΥΝΑΡΗ 36 - ΕΛΛΗΝΙΚΟ - Τ.Κ. 167 77 ΤΗΛ.: 9624250 FAX: 9618929

ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΚΟ

• αυτοματισμοί

• θυροτηλέφωνα

• τηλεφωνικό υλικό

• πίνακες

• ενδοσυνεννοήσεις

• όργανα μέτρησης

• φθορισμός

• λαμπτήρες

• φωτιστικά σώματα

• παντός τύπου

ΥΛΙΚΟ**ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ****ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ****ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ**

ΚΩΝ/ΝΟΥ ΧΡ. ΚΩΣΤΟΥΛΑ:

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΝΤΑΖΙΔΗΣ

Ο πρωτοπόρος φωτογράφος του Πωγωνίου

► Γράφει ο ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΔΕΜΟΣ

♦ Ένα ακόμη πρωτότυπο και μοναδικό για το Πωγωνί διθλί του Κώστα Κωστούλα προστίθεται στην «ΠΩΓΩΝΗΣΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ» με τον αριθμό 17. Είναι το 25ο από τα διθλία που κυκλοφόρησε. Εκτός από 2-3, όλα τα άλλα αναφέρονται στο Πωγωνί και την Πωγωνιανή (άλλοτε Βοστίνα μέχρι το 1927). Η προσφορά του είναι πολύ μεγάλη. Κυρίως για τα θέματα που χειρίζεται.

Τα περισσότερα είναι πρωτότυπα. Πρωτότυπα, γιατί ερευνά πτυχές της ιστορίας και του πολιτισμού της επαρχίας αυτής, που θα ήταν δύσκολο μέχρι

δα του τη Βύσσανη. Περιόδευε σε όλα τα χωριά και πέρα από το Πωγωνί. Έφθασε μέχρι τα χωριά της Λιουντζερίας και του Αργυροκάστρου και νοτιότερα μέχρι τη Ζίτσα και το Ζαγόρι. Πρέπει να γνωρίζουμε ότι οι πρώτες φωτογραφικές μηχανές της εποχής εκείνης ήταν σγκώδες, πελώριες. Οι μετακινήσεις τους σε δύσβατα μονοπάτια ήταν μια πολύ δύσκολη δουλειά και πραγματική δοκιμασία...

Ο καθηγητής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων κ. Απόστολος Παπαϊωάννου στον πρόλογο μεταξύ άλλων αναφέρει: Ο Πανταζίδης ζει στο μεταίχμιο μιας εποχής, που είναι σημαντική για την Ήπειρο, γι' αυτό και το φωτογραφικό του έργο αποτελεί πολύτιμη μαρτυρία για την ύστερη τουρκική και για την εποχή που εγκαινιάστηκε το 1913.

Ο φωτογραφικός φακός του Πανταζίδη, καθώς καταγράφει πιστά το παρελθόν στη συγκεκριμένη γεωγραφική περιοχή, αποβαίνει πολύτιμη μαρτυρία των πολιτισμικών εξελίξεων.

Η φωτογραφία ακινητοποιεί το χρόνο, προσφέρει τη συγκεκριμένη στιγμή υλοποιημένη. Κάθε φωτογραφία αποκαλύπτει και μια ιστορία.

Ο Κώστας Κωστούλας αναφέρει: Ο Γ. Πανταζίδης, κατά την Τουρκοκρατία, πρόσφερε και εθνικές υπηρεσίες. Φωτογράφησε απόρρητα έγγραφα τα οποία υποκλείπονταν από το Ηπειρωτικό Κομιτάτο, τα οποία διοχετεύονταν στη συνέχεια στην Αθήνα. Στον αυτονομιακό αγώνα της Β.Η., βρέθηκε εκεί και φωτογράφησε αρκετά θέματα και πιθανολογείται ότι η γνωστή φωτογραφία της

Δεκαετία του 1930 - 40.

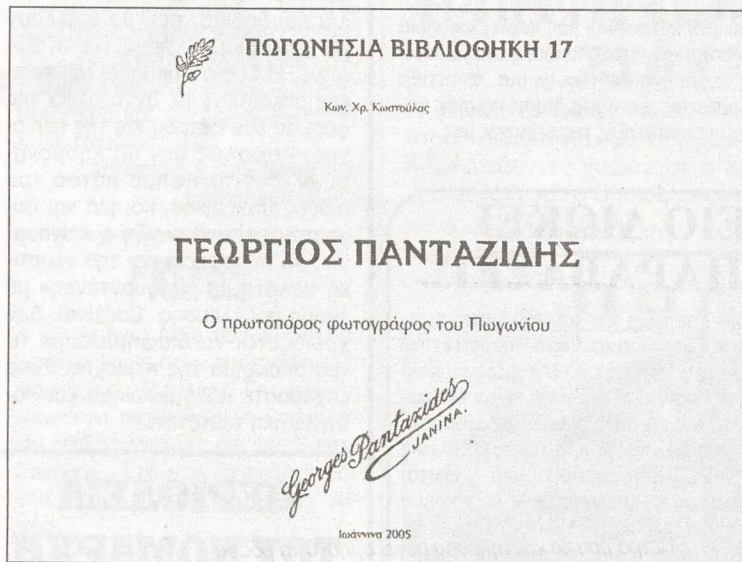
Εφημεριδοπώλες στα Γιάννινα μπροστά από το Πρακτορείο Εφημερίδων του Χρ. Τσούρνου.

ανακήρυξης της Αυτονομίας με τη σημαία που κρατάει ο Πελλερέν πρέπει να είναι δική του. Ο Πανταζίδης μέσα από τις φωτογραφίες, με τα τόσα θέματα, αναδεικνύεται σε έναν ιστορικό καταγραφέα.

Για το Πωγωνί ιδιαίτερα, έχει καταγράψει και έχει αφήσει πολλά φωτογραφικά ντοκουμέντα των οποίων η μελέτη πλουτίζει πολλούς τομείς της ιστορικής και κοινωνικής έρευνας. Οι φωτογραφίες του Γ. Πανταζίδη αποτελούν μια πηγή «σημειώσεων» με στοιχεία ιστορίας και ζωής της εποχής, που αποτύπωσε. Προσφέρει μαρτυρίες μεγάλης αξίας και παρέχει τεράστιες υπηρεσίες στους ιστορικούς και ερευνητές πολλών κλάδων με ό,τι διατηρεί και θέτει στη διάθεσή τους.

Είναι γεγονός ότι ο αναγνώστης ξεφυλλίζοντας το άλμπουμ των φωτογραφιών αυτών έχει την αίσθηση ότι παρακολουθεί την ιστορία του τόπου αρκετών δεκαετιών. Περνούν μπροστά του φωτογραφίες, οι οποίες συμπληρώνονται και με τη φαντασία και είναι σαν να ζει, όχι μόνον ιστορικά γεγονότα, αλλά και στιγμές από την καθημερινή και την κοινωνική ζωή του τόπου. Και αυτό γιατί βλέπει κανείς φωτογραφίες με θεατρικό θέατρο στη Βήσσανη του 1904, ένα καρναβάλι, στην τουρκοκρατούμενη Βήσσανη με τα φεσοφορεμένα παιδιά, αλλά με τον εθνικό συμβολισμό στο άρμα με τους ναυτοπαιδες, ζιαφέτι στην Πωγωνιανή, το χωριό Μετζιτιές (Κεφαλόβρυσο) με καλύβες, πατριαρχικές οικογένειες, ενδυματολογικά στοιχεία μιας εποχής όπου, φαίνονται η εισαγόμενη μόδα από τα μεγάλα κέντρα, αρχιτεκτονικές όψεις οι οποίες χάθηκαν, πανηγύρια, απόψεις χωριών και άλλα πολλά.

Η περίπτωση Πανταζίδη είναι από τις πολύ σπάνιες. Προσφέρει πολλά στιγμιότυπα - μαρτυρίες μεγάλης αξίας. Είναι κάτι το ξεχωριστό για το Πωγωνί. Όμως, όλος αυτός ο πολύτιμος θησαυρός θα έμενε στην αφάνεια, διασκορπισμένος εδώ και εκεί στην επιφάνεια ο ακάματος Κώστας Κωστούλας. Μαζί με τα συγχρητήρια του ευχόμαστε δύναμη και υγεία, για να φέρει στο φως και άλλες πτυχές της ιστορίας και του πολιτισμού του Πωγωνίου που όλοι αγαπάμε.

αδύνατο να ερευνήσει οποιοσδήποτε. Για παράδειγμα ποιος θα ερευνούσε θέματα, όπως: «Φωτογραφικό Λεύκωμα Πωγωνίου σειρές 1 και 2», «Πωγωνήσιοι εργολάβοι και δημόσια έργα στην Ήπειρο την ύστερη Τουρκοκρατία», «Ένα εμπόρικο στο Πωγωνί του 1895», «Οι ειδησεογράφοι του Γένους», κ.λπ.

Το ίδιο συμβαίνει και με το παρόν: «Γεώργιος Πανταζίδης», ο πρωτοπόρος φωτογράφος του Πωγωνίου. Η συγκέντρωση των στοιχείων, των φωτογραφιών κ.λπ., που συγκροτούν την ύλη του βιβλίου, δεν είναι εύκολη υπόθεση. Για να γίνει αυτό χρειάζεται μεράκι, αγάπη για τον τόπο αυτό και μεθοδικότητα.

* * *

Ο Γεωργ. Πανταζίδης γεννήθηκε στη Βήσσανη Πωγωνίου το 1863 και πέθανε στα Ιωάννινα το 1941. Μικρός μετανάστευσε με την οικογένειά του στη Θεσσαλονίκη, όπου από ετών ήταν εγκατεστημένος ο πατέρας του, ο οποίος είχε αποκτήσει αξιόλογη περιουσία στη Χαλκιδική.

Μετά τις γυμνασιακές του σπουδές πήγε στην Κωνσταντινούπολη, όπου γνωρίστηκε με τον σπουδαίο φωτογράφο της εποχής Ανδρειωμένο, από τον οποίο πήρε τα πρώτα μαθήματα της καινούριας της εποχής Ανδρειωμένης τέχνης. Γύρισε στη Θεσσαλονίκη και εκεί μυήθηκε λεπτομερικά στα μυστικά της φω-

Ζιαφέτι στη Βοστίνα (Πωγωνιανή) 1900

τογραφίας από τον σπουδαστή στη Βιέννη, φίλο του και διάσημο φωτογράφο Μιχαήλ Λιούτα.

Στην πρακτική εφαρμογή των γνώσεών του, ταξίδεψε σε διάφορα μέρη της Μακεδονίας και του Αγίου Ορους, φωτογράφησε μοναστήρια, μοναχούς, Βυζαντινά κειμήλια κ.α..

Το 1895 επέστρεψε στην Ήπειρο και εγκαταστάθηκε στην ιδιαίτερη πατρί-

Μαρία Σπ. Στούπη

ΠΕΡΙ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

♦ Η γλώσσα του πρωτογόνου ανθρώπου είναι η Ελληνική. Αυτή είναι η αιωνόβιος ρίζα, ο αθάνατος κορμός, του οποίου παραφυάδες είναι πάσαι αι γλώσσαι του πεπολιτισμένου κόσμου, η αρχέγονος Ηπειρωτική γλώσσα.

Αυτά τα σημαντικά και ωραία λόγια, μας λέει ο Μητροπολίτης Παραμυθίας Αθηνάγορας Ελευθερίου. Στο σημερινό κι αμύητο άνθρωπο φαντάζουν εξωπραγματικά. Κι όμως, αν εντυφλούσαμε στα βιβλία που μας έχει αφήσει αυτός ο σοφός ιερέας, προς στιγμήν θαμψώνασαι, από το πολύ φως και δεν βλέπεις καλά. Στέκεσαι αμήχανα και αναρωτιέσαι, μα είναι δυνατόν, τόσα χρόνια άλλα μας είχαν πει. Άλλα μάθαμε στο σχολείο και στο πανεπιστήμιο. Τόσοι σοφοί, τόσοι Έλληνες διανοούμενοι, τόσος και τόσος κόσμος τόσα χρόνια που πέρασαν πώς δεν αντέλφθησαν ότι πατούσαμε πάνω στο ψεύδος!

Βεβαίως, πολλοί και σημαντικοί ξένοι και Έλληνες διάβασαν και υιοθέτησαν και θαύμασαν τις μελέτες του Αθηνάγορα. Αλλά εκείνοι που βρίσκονταν στο σκοτάδι και δεν ήθελαν να δουν το φως, ήταν πιο πολλοί και υπερίσχυαν.

Σήμερα, έπειτα από τόσα δεινά που πέρασε ο Ελληνισμός θα πρέπει να συγκεντρώσουμε τη σκέψη μας και να μελετήσουμε. Διαβάζοντάς τον, ωστόσο ως αναρωτάς μέσα σου, αναρωτιέσαι χωρίς να μπορείς να τον απορρίψεις. Και τότε αποφασίζεις να ξαναδιαβάσεις τα γραφόμενά του. Ξανά και ξανά και πάλι από την αρχή μελετάς τις σημειώσεις σου, αυτά που έχεις υπογραμμίσει. Κάποια στιγμή το μυαλό ξαστερνέται και βεβαιώνεται ότι ναι! Όλα όσα λέει αυτός ο σοφός νους έτσι είναι. Δεν απορρίπτεται με τίποτα ο Αθηνάγορας, είναι τόσο μεγάλο το δέος που σου προκαλεί όλη αυτή η αποκάλυψη, που δεν απορρίπτεται με τίποτα.

Έτσι δεν σου μένει τίποτ' άλλο, παρά να πεις ένα μεγάλο ευχαριστώ στον σεβάσμιο αυτό Μητροπολίτη που είχε το θάρρος, τη δύναμη, τη γνώση και την πείρα ώστε να μας μεταφέρει όλη αυτή την αλήθεια, παρ' όλα τα εμπόδια που ο ίδιος αντιμετώπισε και να μας αφήσει μία μεγάλη κληρονομιά που δεν πιστεύουμε στα μάτια μας. Υπάρχει μεγαλύτερη κληρονομιά από μία μεγάλη αλήθεια που λάμπει περισσότερο κι από το ίδιο το χρυσάφι;

Ο Αθηνάγορας Ελευθερίου γεννήθηκε το 1869 στα Αλάτσατα μία μικρή κωμόπολη της Ερυθραίας. Σπούδασε στη θεολογική σχολή της Χάλκης. Υπηρέτησε ως καθηγητής των θρησκευτικών στην Τραπεζούντα και το 1902 εγκαταστάθηκε στην Κωνσταντινούπολη, όπου σταδιοδρόμησε στις διοικητικές υπηρεσίες του Πατριαρχείου. Χειροτονήθηκε ιερέας το 1912 από τον Πατριάρχη Ιωακείμ τον Γ' και διέτελεσε Πρωτοσύγκελος δύο φορές (1912-1914) και (1918-1921). Στην Ελλάδα ήλθε το 1922. Είχε συνδεθεί μετά μεγάλης φιλίας με τον τότε Μητροπολίτη Ιωαννίνων Σπυριδώνα (Βλάχον). Διέμενε στα Ιωάννινα μέχρις ότου εξελέγει Μητροπολίτης Παραμυθίας και Φιλιππών. Λόγω ασθενείας παραιτήθηκε από το θρόνο του δύο χρόνια πριν πεθάνει. Υπήρξε πολυγραφότατος συγγραφέας. Έδειξε μεγάλο πάθος εκτός από τα εκκλησιαστικά ζητήματα και στα ιστορικά, μυθολογικά, και γλωσσολογικά θέματα του Ελληνισμού. Η ευρυμάθεια του προκαλεί κατάληξη στον απλό αναγνώστη. Οι απόψεις των μελετών του, έχουν ιδιαίτερη βαρύτητα αφού γλωσσολογικές και ο ίδιος είχε την ευχέρεια προσεγγίσεως των πηγών που αναζητούσε. (Φως από τα βάθη των αιώνων. Αι νήσοι των Παξών, εκδόσεις ΕΛΕΥΣΙΣ)

Ο Ιάκωβος Θωμόπουλος τον χαρακτηρίζει Μάντη και Σοφό Πρωτοελληνιστή. Είναι ο μοναδικός Έλληνας που έβαλε επιστημονικές βάσεις για να μπορούμε βασιζόμενοι στο έργο του, να αποδείξουμε με επιστημονικό τρόπο την παγκοσμιότητα της Ελληνικής γλώσσας. Αλλά κάποιοι άλλοι με τον τρόπο τους, δέχονται ως αλήθεια όλα όσα ο Αθηνάγορας έγραψε στα βιβλία του, όπως κάποιος Έλληνας εκδότης είπε:

Κατά την γνώμη μου, οι μελέτες του Αθηνάγορα δεν πρέπει να εκδοθούν, διότι όχι μόνο το ελληνικό, αλλά και το παγκόσμιο κατεστημένο έχει στηρίξει τα πάντα στα ομηρικά και μυθολογικά, πάνω σε ψεύδη. Πώς είναι δυνατόν να ανατραπούν τώρα όλα αυτά;

Να λοιπόν, άλλος ένας λόγος που πρέπει η ανθρωπότητα να κοιμάται πάνω σε ψεύδη. Πώς να τα ανατρέψουμε! Ποιος εξήγησε ποτέ στον Έλληνα ότι, όταν η μυθολογία λέει για κάποιο θεό ότι σκότωσε ή βίασε τη θεά, δεν εννοεί αφάιρσε ζωή, αλλά περικλείει έννοιες υψηλού πνευματικού διανοήματος που ο κείνος νους δεν μπορεί να τις συλλάβει αν δεν μελετήσει, αν δεν διδαχθεί αυτές τις υψηλές έννοιες.

Πιστεύω ότι τώρα είμαστε αρκετά ώριμοι, για ν' αρχίσουμε μόνοι μας ο καθένας μας ν' απορρίψει πρώτα όσα λάθος μάθαμε, για να δει τα πράγματα από μία άλλη πιο θετική σκοπιά. Ο Αθηνάγορας μέσα από τον Όμηρο μας καθοδηγεί να δούμε την απλή αλήθεια. Δεν λέει τίποτα από μία απλή αλήθεια, που άλλοι μας σύγχυσαν και χάσαμε το φως που οι πρόγονοί μας είχαν αφήσει κληρονομιά.

Μας λέει ότι οι άνθρωποι άρχισαν να μιλάνε αρχικά με μονοσύλλαβες λέξεις. Σιγά-σιγά αλλάζοντας φθόγγους -τα φωνήεντα- δημιουργούσαν έννοιες που αφορούσαν τη γη. Σκεφτήκαμε ποτέ ποιος έδωσε τις πρώτες ονομασίες στο κόσμο ολόκληρο; Γιατί υπάρχουν πολλές πόλεις και τοποθεσίες με το ίδιο όνομα; Όπως π.χ. Σάμος ή Σάμη τι σημαίνει; Ότι σημαίνει και η Ζακύνθος, η Κρήνη, η Κεφαλληνία. Δηλαδή τα υλθεντα, τα ορεινά και τα χαράς ως τα Ζαγόρια, ο Τόμαρος ή Ολύτσκας, Τζουμέρκα, τα Πογόνια, τα Κεράυνεια, ο Κουρίλας μέρη ορεινά-υψηλά. (Η νήσος των Παξών είναι η Ομηρική Ιθάκη εκδόσεις ΕΛΕΥΣΙΣ). Σκεφτήκατε γιατί να υπάρχουν: Φοινική στους Φοινιάτες, Φοινίκη στη Βόρεια Ήπειρο, Φοινίκη στη Συρία! Τι μπορεί να συμβαίνει;

Έτσι μελετώντας τον Όμηρο με τα μάτια του Αθηνάγορα καθοδηγούμαστε και βλέπουμε, ποιοι είμαστε; Ποια είναι η γη μας; ποια είναι η Ήπειρος; Τι ρόλο έπαιξαν τα πραγματικά αυτά αγια μέρη σε όλη την ανθρωπότητα; Γιατί τόσοι εχθροί έτοιμοι να μας εξαφανίσουν; Ίσως διότι πράγματι αντιπροσωπεύουμε τον αρχαιότερο πολιτισμό! Γι' αυτό σημερινέ Έλληνα, τώρα που κατάλαβες, ότι είσαι μόνος σου μέσα στην παγκοσμιότητα, ενημερώσου να μάθεις την αλήθεια, για να μπορείς να αμύνεσαι στους εχθρούς σου που θέλουν να σε εξαφανίσουν.

Μέγγουλη

Τάχα δεν ήμουν κι ' εγώ νιός, δεν ήμουν παληκάρι
τάχα δεν επεπάτησα τη νύχτα με φεγγάρι.
Αυτά τα λόγια Μέγγουλη τα χιλοειπωμένα
τα βρήκα πως ανήκουνε το ίδιο και σ' εμένα.

Ήσουν στ' αλήθεια κάποτε χωριό κι ' εσύ με χάρη
γεμάτο νιάτα λεβεντιά, σωστό σαν παληκάρι.
Χτυπούσαν οι καμπάνες σου, σήμανε το σχολείο σου,
κι ' αχολογούσε στο χωριό όλο τα ' αρχοντικό σου.

Εκεί στο Σιαδράκι σου σε κάθε πανηγύρι,
εχόρευε η λεβεντιά, κι ' η μάνα με τον κύρη.
Το Μοναστήρι δίπλα μας ήταν γεμάτο φέξη
και φώτιζ' όλα τα χωριά μέχρι το Μακραλέξη.

Η δάφνη, το καμπαναριό, με τόσοις αυλογούρους,
είχανε μόνη συντροφιά σαράντα καλογήρους.
Το βέλασμά απ' τα πρόβατα κι ' αντάμ' από τα γίδια
ήταν για σένα Μέγγουλη τα πι ' όμορφα στολίδια.

Μα ξάφνου όλ ' αλλάξανε και ήρθαν άλλα χρόνια,
Μεϊνανε χέρσα τα σπαρτά, άξιστα είναι τα ' αλώνια.
Κλείσαν οι δρόμοι απ' τα κλαριά και γέμισαν χορτάρια
να μαρτυρούνε πως εδώ δε ζούνε παληκάρια.
Μεϊνανε μόνο γέροντες κι ' αυτοί με τη λαχτάρα
έμειν' η μάνα δίχως γιό, λες κι ' ήτανε κατάρια.

Τα λόγια του Αγιο-Κοσμά, στην Πέτρα στο Κλαδάκι
που βγήκαν όλ ' αληθινά, μας πότισαν σαρκάκι.
«Ολμερίς θα περπατείς, ώσπου να ' ρθει το γιόμα,
φωνή ανθρώπου δεν θ' ακούς, ούτε και ζώω ακόμα».

Πέτρα μου το καντήλι σου μένει σθηστό το βράδυ
ανθρώπων χέρι δεν περνά να βάλει λίγο λάδι.
Με όλ ' αυτά που ήρθανε και θάρθουν κι ' άλλα ακόμα
μες στην καρδιά θα σ' έχουμε, ευλογημένο χώμα.

Εδώ ειν ' οι παππούδες μας, εδώ κι ' οι πατεράδες
κι ' η μάνα που μας γέννησε εδώ είναι θαμμένη
και πάντα θα μας καρτερεί και θα μας περιμένει.

Ήθελα κι ' άλλα να σας πω κι ' άλλα να μοιλογήσω,
με πήρε το παρπάπο, κοντεύω να δοκάρω.
Μ' άκουσε δίπλα η καρδιά, που χρόνια μένει μόνη
και περιμένει Αύγουστο παιδιά να καμαρώνει.

Με όλ ' αυτά που είπαμε ας γίνουμε προφήτες
Με την ελπίδα μέσα μας.... «Για πάντα Μεγγουλίτες»

Π.Π.Γ.

ΠΑΝΟΣ ΧΡ. ΖΩΪΔΗΣ

ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ

Ειδικός προσθετολόγος

Λασκαρίδου 110 - Καλλιθέα

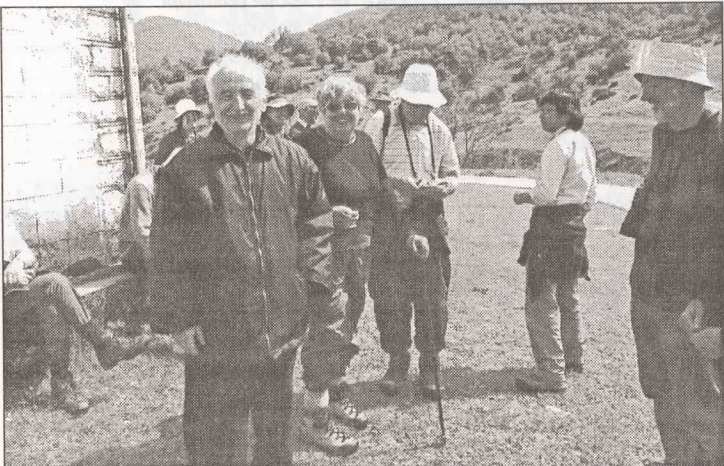
Τηλ.: 9522221 - 094 774664

Μαριάννα Κωστούλα

Δικηγόρος

Καραϊσκάκη 23, 154 51 Ν. Ψυχικό
τηλ./fax: 210 6713596, κιν.: 6938 075545
e-mail: kostoula.m@dsa.gr

ΒΟΤΑΝΟΛΟΓΩΝ ΣΥΝΕΧΕΙΑ

Άγγλοι, Γάλλοι και Νεοζηλανδοί Βοτανολόγοι στον Πωγωνίκο.

Βοτανολόγοι από Γαλλία, Ολλανδία και Βρετανία, προγραμματίζουν επιστημονική επίσκεψη στον Πωγωνίκο για να συνεχίσουν την έρευνα για τη χλωρίδα και πανίδα της περιοχής, όπως με ενημέρωσε ο επικεφαλής της ομάδας των ερευνητών, κορυφαίος βοτανολόγος Tristan Lafranchis.

Θανάσης Θεοδώρου

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΒΙΒΛΙΟΥ

Στην Αθήνα και στην αίθουσα "Galaxy" του Ξενοδοχείου "HILTON" έγινε στις 21 Ιανουαρίου η παρουσίαση από την Ομοσπονδία Αδελφοτήτων και Ενώσεων Πωγωνίου του βιβλίου «Το Πωγωνί στους δρόμους της Ξενιτιάς». Συγγραφείς του βιβλίου είναι οι Γρηγόρης Αρμυρός και Κώστας Φακατσέλης. Το βιβλίο προλόγισαν οι: Θεόδωρος Κασίμης υφυπουργός εξωτερικών, ο Δημήτριος Λιντζέρης βουλευτής του ΠΑΣΟΚ Β' Πειραιώς, ο Λεωνίδας Κουρής Νομάρχης Ανατολικής Αττικής και ο Τάσος Πορφύρης Πωγωνήσιος λογοτέχνης. Την εκδήλωση παρακολούθησαν πολλοί Πωγωνήσιοι και φίλοι και η εκδήλωση έκλεισε με Πωγωνήσια ακούσματα από τον δεξιότεχνη του κλαρίνου Πέτρο-Λούκα Χαλκιά και την κομπανία του. Ήταν μια ξεστή Πωγωνήσια εκδήλωση που ικανοποίησε όλους τους παρευρεθέντες. Η εκδήλωση της Ομοσπονδίας στο εορτασμό των 60 χρόνων από της ιδρύσεώς της ως πνευματική και πολιτιστική προσφορά.

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΑ

Εφθασαν στην εφημερίδα μας τα εξής ημερολόγια.

♦ Της Αδελφότητας ΠΩΓΩΝΙΣΚΙΩΝ «Ο Άγιος Αθανάσιος». Μονόφυλλο με τρεις χαρακτηριστικές έγχρωμες φωτογραφίες από το πανηγύρι του χωριού και τοπία της Νεμερσιτικής από το ωραίο περιβάλλον του όμορφου βουνού μας.

♦ Δωδεκάφυλλο το Ημερολόγιο της Αδελφότητας Δολού «Ο ΑΓΙΟΣ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ», που μετά την επανίδρυση της ανανεωμένη και δυναμική κάνει αισθητή την παρουσία της με τις δράσεις της. Πλούσιο το Ημερολόγιο με έγχρωμες φωτογραφίες από θέσεις και τοπία του χωριού τραβηγμένες από τους Αβραάμ Παυλίδη και Βασίλη Παγούνη.

♦ Στον επί 32 χρόνια δάσκαλο των Δρυμάδων Στέφανο Παπασταύρου είναι αφιερωμένο το Ημερολόγιο της Αδελφότητας Δρυμάδων «Ο ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ». Δωδεκάφυλλο και διακοσμημένο με παλιές φωτογραφίες και κείμενα από τη ζωή και το πέρασμα του δασκαλού όσων έμαθαν γράμματα και τον θυμούνται με σεβασμό.

♦ Μονόφυλλο έγχρωμο με μία Πωγωνήσια μορφή από τη συλλογή του Λυκείου Ελληνίδων και με ένα ποίημα για την Μέγανη, το Ημερολόγιο της Αδελφότητας Περιστεριωτών «Η ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΣ». Το ποίημα αυτό το δημοσιεύουμε σε άλλη σελίδα γιατί έχει γενικότερα «σημάδια» για τα χωριά μας.

ΓΙΑ ΤΟ 1940-41

Με συγκίνηση ήρθαμε σε επικοινωνία μετά από έρευνα και προσπάθεια με τον Κλέαρχο Πελένη, τον αξιωματικό που στις 28 Οκτωβρίου 1940 ανατίναξε τη γέφυρα του Γκόλα στα Κτίσματα. Είχε την καλοσύνη να μου στείλει σπάνιες φωτογραφίες της εποχής και άλλα στοιχεία. Επίσης είχαμε επικοινωνία με τον Φίλιππο Καραμπάση, υποστράτηγο ε.α., γιό του αείμνηστο Δημ Καραμπάση υπολοχαγού τότε (1940) διοικητή του φυλακίου Κακαβιάς, ο οποίος επίσης μας έστειλε φωτογραφίες και πληροφορίες από την ιστορική εκείνη εποχή. Αισθάνομαι την υποχρέωση να τους ευχαριστήσω για αυτή την προσφορά που πλουτίζει το βιβλίο που ετοιμάζω για το Πωγωνί το 1940-41.

ΑΛΛΟΥ ΤΟΛΜΟΥΝ

ΣΤΗ ΝΗΣΟ ΤΗΛΟ ΚΕΡΔΙΣΕ Η ΑΓΡΙΑ ΠΑΝΙΔΑ ΚΑΙ Ο... ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ!

♦ «Είπαν Όχι στο κυνήγι και σήμερα, εκτός από σπάνια είδη, όπως ο Μαυροπετρίτης και ο Σπιζαετός, φιλοξενούν ακόμη ένα είδος υπό εξαφάνιση: τουρίστες εκτός σεζόν! Ο λόγος για την Τήλο, το νησί που «επένδυσε» στη φυσική του ομορφιά και σήμερα απολαμβάνει τα αποτελέσματά».

Αυτά βρήκα σε δημοσίευμα Αθηναϊκής εφημερίδας, που συνοδεύεται και με άλλες πληροφορίες όπως:

Ότι η πρωτοβουλία για την απαγόρευση του κυνηγιού ήταν του Δημάρχου. Οι αντιδράσεις ήταν έντονες.

Ότι με την πάροδο του χρόνου οι κάτοικοι και οι επιχειρηματίες του νησιού έγιναν οι θερμότεροι υποστηρικτές της τολμηρής αυτής κίνησης.

Ότι η Τήλος μπορεί να υπερηφανεύεται ότι πέτυχε το ζητούμενο, την επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου.

Ότι εκατοντάδες τουρίστες απ' όλο τον κόσμο, είναι γοητευμένοι από την ασπίλωτη φυσική ομορφιά και τον πλούτο της άγριας ζωής.

Ότι από 1,5 μήνα που ήταν παλιότερα η τουριστική περίοδος διαρκεί τώρα 5 μήνες.

Ότι από 60 κλίνες που είχαν πριν λίγα χρόνια έφθασαν τώρα τις 1000.

Ότι δεν θα πετύχαιναν αυτά όλα αν συνεχίζονταν το κυνήγι.

Η Τήλος είναι το μόνο νησί που έχει ενταχθεί στο Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα NATURA 2000 και απολαμβάνει τα αποτελέσματά από την εφαρμογή και υλοποίησή του.

Κάτι ριζικό άλλαξε στην Τήλο γιατί τόλμησαν!

ΚΥΚΛΟΦΟΡΗΣΕ ΤΟ ΛΕΥΚΩΜΑ ΠΑΝΤΑΖΙΔΗ

Το Λεύκωμα Γεωργίου Πανταζιδή, του πρωτοπόρου Πωγωνήσιου Φωτογράφου, μια πολυετής εργασία του Κώστα Χρ. Κωστούλα τυπώθηκε και κυκλοφόρησε τις τελευταίες μέρες του Δεκεμβρίου. Ένας τόμος 325 σελίδων, με αντιπροσωπευτικές φωτογραφίες του Βησσαρίωνη φωτογράφου Γεωργίου Πανταζιδή σε σχήμα Α4 και χαρτί ιλουστρασιόν. Το έργο προλογίζει ο Πωγωνήσιος (από το Δολό) καθηγητής της Ιστορίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων Απόστολος Παπαϊωάννου. Την ηλεκτρονική επεξεργασία του Λευκώματος είχε ο επίσης Πωγωνήσιος γραφίστας Παντελής Γρ. Κωστούλας και η εκτύπωση είναι προσφορά του επίσης Πωγωνήσιου (από το Βασιλικό) επιχειρηματία Κωνσταντίνου Γκούμα. Το βιβλίο αυτό εντάσσεται στη σειρά «ΠΩΓΩΝΗΣΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ» και φέρει τον αριθμό 17. Το έργο αυτό αποτελεί μία συμβολή στην έρευνα για το Πωγωνί, αλλά αποτελεί επίσης μία πηγή πληροφοριών για την πολιτιστική κληρονομιά του Πωγωνίου. Σε εισαγωγικό σημείωμα του εκδότη Κων. Χρ. Κωστούλα δίδονται πολλά στοιχεία για το έργο του Γεωργίου Πανταζιδή και πολλές άλλες πληροφορίες.

ΜΑΣ ΓΡΑΦΟΥΝ

Κύριε Κωστούλα

Επιτρέψέ μου να σου ευχηθώ ό,τι καλύτερο για τα 19 χρόνια που μας διδάσκεις Πωγωνήσιο Πολιτισμό. Δέξου τα συγχαρητήριά μου για τον αγώνα που δίνεις για την προστασία των δασών παρά την ψυχική και οικονομική δοκιμασία που περνάς. Θέλω να επισημάνω ότι στο δικό μου χωριό, οι αγαπητοί μου κατά τα άλλα κυνηγοί, δεν δείχνουν να σεβονται τα αιωνόβια δέντρα που περιβάλλουν και στολίζουν τον χώρο του πανηγυριού μας, καθώς, για να κάνουν το κέφι τους, τουφεκίζουν ό,τι είδους πετούμενο κάθεται επάνω στα γέρικα κλαδιά τους με αποτέλεσμα να τα τραυματίζουν ανεπανόρθωτα.

Επίσης θέλω να συγχαρώ το νέο Δ.Σ. της Κοινότητας Λάβδανης για την ανάληψη των καθηκόντων του και ειδικά τον συγχωριανό κ. Νίκο Κουτσό ο οποίος έχει όραμα και κέφι να δουλέψει για να αντεπεξέλθει επάξια στις δυσκολίες που ίσως να παρουσιαστούν.

Τέλος κ. Κωστούλα παραδέξου ότι δεν είναι λιθαράκι, αλλά ογκόλιθος αυτό που προσφέρει με την πένα σου στην Πολιτιστική Κληρονομιά του Πωγωνίου.

Ο Θεός να σ' έχει καλά, συνέχισε το έργο σου.

A. M. A.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΘ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ

Μιλτιάδου 1 & Αγ. Δημητρίου
Πλατεία Κηφισίας

Τηλ.: 8080010 - 0944812910
οικία: 8016760

ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ «Η ΛΑΚΚΑ ΠΩΓΩΝΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟ ΨΗΛΟΚΑΣΤΡΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ» ΤΟΥ ΚΩΣΤΑ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ, σε εκδήλωση της Αδελφότητας Ψηλοκάστρου

Η ομιλία του Πρέδρου της Αδελφότητας Αθαν. Β. Μπίλη

Αισθάνομαι ιδιαίτερη τιμή και συγκίνηση που σήμερα εκπροσωπώντας σαν πρόεδρος την Αδελφότητα Ψηλοκάστρου, αλλά και σαν χωριανός, μου δίνεται η ευκαιρία να πω δυο λόγια για τον αγαπητό άνθρωπο, τον καθηγητή μου στα παιδικά χρόνια, τον αναγνωρισμένης αξίας επιστήμονα, τον συγγραφέα, τον ιστορικό, τον ηθικό τον απλό άνθρωπο, τον Κώστα Παπανικολάου. Το πέρασμά του από τη ζωή και η αναγνώριση της πορείας του είχε την καθολική επιβεβαίωση της κοινωνίας μας. Η μετά θάνατον δικαίωση δεν είναι πλασματική, είναι αληθινή. Μετρημένος ο λόγος του, γαλήνια η μορφή του, σεβαστή και εκτιμητέα η παρουσία του, τα θέλω του δυνατά, η συμβουλή του πάντα ευγενική.

Ο Κώστας Παπανικολάου γεννήθηκε το 1926 στο Ψηλοκάστρο Πωγωνίου Ηπείρου. Οι γονείς του Δημήτριος και Κωνίνα ήταν άνθρωποι που μόχθου, εργατικοί και καλοί οικογενειάρχες. Τα πρώτα γράμματα τα έμαθε στο Ψηλοκάστρο από έναν δύστροπο και δύσκολο δάσκαλο, τον Καλούδη. Στα ένδεκα του χρόνια έφυγε για την Αθήνα όπου εφοίτησε και ολοκλήρωσε τις σπουδές του πετυχαίνοντας στο Πανεπιστήμιο της Αθήνας, στη φιλολογία. Εργαζόμενος σε ιδιωτικούς φορείς, μετέδιδε πάντα με ζήλο και αγάπη τις γνώσεις του απλόχερα στους μαθητές του. Παντρεύτηκε την αξιγάπητη Σοφία του και απόκτησε δύο παιδιά, τον Δημήτρη και τη Μαρία. Και οι δυο με πανεπιστημιακή μόρφωση, ο Δημήτρης καθηγητής Μαθηματικών και η Μαρία Καθηγήτρια της Γαλλικής Φιλολογίας. Μέχρι να ολοκληρώσει τον κύκλο της ζωής του που έγινε τον Μάιο του 2006, ήταν ο άνθρωπος που στρατολογήθηκε από μόνος του για την ιστορία της ευρύτερης περιοχής Πωγωνίου, για την Ιστορία του Ψηλοκάστρου του, για τις ρίζες όλων των χωριανών, για τις τοπωνυμίες του χωριού του, ασχολούμενος χιλιάδες ώρες με μόχθο, αλλά και μεράκι, έτσι απλά χωρίς ιστεροβουλία. Ήταν ο άνθρωπος που μπορούσε το βλέμμα του να ξεχωρίζει τα σημαντικά και τα σπουδαία που μπορούσε να φανταστεί, να σχεδιάσει, και με ελεγχόμενη τόλμη να υλοποιήσει τα σχέδιά του. Ο διακαής πόθος του, η επίπονη και μακροχρόνια προσπάθεια και η αγνότητα του να τελειώσει και να παραδώσει άρτιο και τεκμηριωμένο το έργο του για να γίνει κτήμα της ιστορίας, του Ηπειρώτη, και γενικά του Έλληνα, ήταν ορατός.

Δύσκολο έργο, ακόμη και για έναν ειδήμονα ιστορικό μελετητή να επιχειρήσει την επισκόπηση του πολιτισμού του Πωγωνίου και γενικά της Ηπείρου. Εγχείρημα που υπερβαίνει τον εαυτό σου, εγχείρημα που προκαλεί, εγχείρημα που ζητά δικαίωση, εγχείρημα που τελικά δικαιώθηκε.

Ήταν ο άνθρωπος που το λίγο δεν ήτανε πολύ γι' αυτόν, και το πολύ ήταν πίσω από τις δυνατότητές του. Ο Κώστας Παπανικολάου τελείωσε τη ζωή του, πέραν από όλους εμάς, αλλά και για μας νικητής στο στίβο της ζωής. Το όνομά του καταχωρήθηκε αλβήτο στο πάνθεο των συγγραφέων και ιστοριογράφων του τόπου μας, και η γενεαλογία του, το Ψηλοκάστρο που τόσο αγαπούσε έγινε ακόμη πιο γνωστή. Η αγάπη και το πάθος για το χωριό του τον οδήγησε να υπηρετήσει με τιμιότητα και ζήλο για πολλά χρόνια, και από πολλές θέσεις την Αδελφότητα Ψηλοκάστρου μέχρι σχεδόν το τέλος της ζωής του με περίσσια υπομονή.

Όλοι εμείς που τον γνωρίσαμε από κοντά, και αυτοί που τον γνώρισαν, και θα τον αναγνωρίσουν από το έργο του, τον θεωρούμε άξιο γέννημα του Ψηλοκάστρου, και του οφείλουμε μεγάλη ευγνωμοσύνη.

ΠΙΤΤΕΣ

♦ Την Κυριακή 21 Ιανουαρίου έκοψε την πίττα η Ένωση Δελβινικωτών, σε μια αίθουσα ασφυκτικά γεμάτη από Δελβινικώτες και φίλους του χωριού. Η χειμωνιάτικη καλοκαιρία ευόνησε τη συγκέντρωση όλων αυτών των ατόμων. Η ατμόσφαιρα ήταν πολύ ευχάριστη, όπως κάθε φορά που ανταμώνουν οι συμπατριώτες. Κορίτσια από το Δελβινάκι προσέφεραν στους παρευρισκόμενους γλυκά, σπιτίσιες πίττες και τσίπουρο από το χωριό.

♦ Στις 21 Γενάρη, έκοψε επίσης την πρωτοχρονιάτικη πίττα της και η Αδελφότητα Βασιλικού στην αίθουσα της που βρίσκεται στην οδό Ζήνωνος.

Θανάσης Θεοδώρου

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θέλουμε να εκφράσουμε τις θερμές ευχαριστίες μας στους φίλους και συμπατριώτες για την συμπαράσταση, συναντίληψη και ενθάρρυνση στην εκδοτική μας προσπάθεια.

Ο ΧΟΡΟΣ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ ΨΗΛΟΚΑΣΤΡΟΥ

Για μια ακόμη φορά στέφτηκε με επιτυχία η συνεστιάση που οργάνωσε η Αδελφότητα Ψηλοκάστρου με πρωτεργάτη τον πρόεδρό της κ. Θανάση Μπίλη. Κοντά στα τετρακόσια άτομα, συγχωριανοί, φίλοι μας Πωγωνήσιοι αλλά και πολλοί φίλοι του χωριού μας που δεν είναι Ηπειρώτες μας τίμησαν και φέτος με την παρουσία τους.

Τα τραπέζια μας όλα ήταν στολισμένα με λουλούδια και οι σμπαρνιές, το κρασί και τα κάθε είδους αναψυκτικά έρεαν άφθονα. Το φαγητό ήταν εξαιρετικής ποιότητας, και

τα γλυκά στο τέλος ήρθαν να σφραγίσουν έναν γευστικό παράδεισο.

Ο Θανάσης Χαλινιάννης με την κομπανία του ήρθε από τον Παρακάλαμο για την εκδήλωσή μας και μας διασκέδασε με το γνώριμο στα αυτιά μας ήχο από το κλαρίνο του. Διπλός και τριπλός ήταν ο κύκλος του χορού που τον άνοιξε ένα μπουκέτο από νεαρά αγόρια και κορίτσια ενός χορευτικού συγκροτήματος.

Ελπίζω να έμειναν όλοι ευχαριστημένοι όσο και εγώ και του χρόνου να βρεθούμε ξανά όλοι μαζί.

A. M. A.

ΝΕΚΡΟΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΗΛΙΑ ΣΙΑΛΑΚΟΥΜΑ

Από τον Κώστα Γ. Τσιλιμαντό

Αγαπημένη μας Ηλία
Βράχε ριζιμίες

Ήρθε και σένα η ώρα σου. Δε σε κλαίμε. Δε σου ταιριάζουν κλάματα. Την απώλεια αναλογιζόμαστε. Υπήρξες σύντροφος, ο μεγάλος ομορταπέζος φίλος μας, ο ακαταμάχητος συνομιλητής με γνώμη δίκαια σεβαστή απ' όλους μας κι ας ήσουν απόφοιτος μόνον του Δημοτικού. Τα περιστατικά της ζωής σου έκοψαν το δρόμο προς τις σπουδές, η φύση όμως σε προίκισε με γερό σκαρί ν' αντέχεις τις τρικυμίες και κοφτερό πνεύμα να ξεχωρίζεις το σκατό απ' το υγιές και να ορθοτομείς, εσύ ο απαιδευτός, τον δίκαιο λόγο. Ας σου τον απονεύσουμε κι εμείς ως αναγνώριση, αυτή την ύστατη ώρα. Υπήρξες όχι ένας, υπήρξες ο πιο ανιδιοτελής άνθρωπος που είχαμε την τύχη να γνωρίσουμε στη ζωή μας, εσύ που τόσες φορές κλότσησες τα εύκολα κι άλλες τόσες αρνήθηκες τα πλούτη που οι συγκυρίες σώρευαν μπρος στα πόδια σου. Πνεύμα ελεύθερο, τσεκουράτη σκέψη εμπλουτισμένη με την πείρα της ζωής, αγέρωχος και αλύγιστος δούλεψες όλη σου τη ζωή ποτέ για τον εαυτό σου, αλλά για τις ιδέες σου, τα ζεστά σου όνειρα που τα κύρνω με τις πράξεις σου. Χάσιος Ηπειρώτης, βάκχος της Πωγωνήσιας μελωδίας κολλούσες τ' αφτί σου στο κλαρίνο να ρουφιέζων βαθιά τα πλεμόνια σου τους λατρεμένους σκοπούς. Δεν είχες απλό έρωτα, ήσουν ο παθιασμένος Λάτρης της Βοστίνιας και της Πωγωνήσιας ντοπιολαλιάς και μολογούσες πως «όλα μου τα χρόνια τα πέρασα σκεφτόμενος τον Αι-Θανάση και τον Κυριάνοβο». Η ανθρωπιά σου ξεπερνούσε τα κοινά σύνορα και άγγιζε μορφές αγιότητας. Θα θυμίσω τούτο μόνο από τα πολλά περιστατικά της ζωής σου, όπου μόνον ένας άγιος που εξόρισε την κακία από τα σπλάχνα του και κάθε πνεύμα αντεκδίκησης, θα μπορούσε να φθάσει στο σημείο όχι μόνο να συγχωρήσει, αλλά και να ευεργετήσει τους απηνείς διώκτες του. Δεν είχε ξεσπάσει ακόμη ο εμφύλιος. Ο Ηλίας συνελήφθη από ομοϊδέατες της ίδιας οικογένειας, με τόσο διαφορετικούς μεταξύ τους, που τους χωρίζε αβυσσάλες μίσος. Τον έσυραν έξω σ' ένα χωράφι να μην ακούγονται βογγητά κι εκεί τον σάπισαν στο έζλο αφήνοντας πίσω τους ένα κουβάρι μαύρον όγκο, ανώριστο. Μετά τα Δεκεμβριανά και τη Βάρκιζα, οι άνθρωποι που έδειξαν τον Ηλία συνελήφθησαν για άλλους λόγους και κλείστηκαν φυλακή. Είχε έρθει η ώρα τα άγια να λαβούν εκδίκηση, κατά τον ποιητή. Ο Ηλίας όταν το πληροφορήθηκε, μόλις τελείωσε τη δουλειά του στο φούρνο που εργάζονταν σε κείνους τους χαλεπούς καιρούς, πήρε δυο καρβέλια ψωμί παραμάσκαλα, την αμοιβή ενός μεροκάματου και νυχτοκάματου και από τα διπλανό περπάτησε μια κούτα τσιγάρα και βγαίνοντας, από τη στενή και τεθλιμμένη οδό του μαρτυρίου, επορεύθη στην ίδια οδόν προς εαυτόν, η οποία τον οδήγησε αποκαθαρμένο στο δικό του ύψος. Κατέβηκε αργά τα υγρά σκαλιά της φυλακής, πλησίασε τους βασανιστές του, τους κοίταξε στα μάτια και μέσα από τα κάγκελα τους πρόσφερε τη δική του ανταμοιβή, τον τίμιο ιδρώτα του, σε αντάλλαγμα των όσων εκείνοι είχαν διαπράξει.

Και τώρα ο Ηλίας πορεύεται πρὸς, ερημικά και ανεπαίσχυντα τον ύστατο δρόμο του, όπως ταίριαζε στην πράα και ακεραιωμένη ψυχή του.

Ακρίβε μας, μεγάλε μας φίλε: Ας χορίεν εστ' άνθρωπος, όταν άνθρωπος ή. Όσο θα ζούμε και θα σε θυμόμαστε θα 'σαι δίπλα μας, θα τσούγκριζομε στη μνήμη σου και θα πίνουμε στ' όνομά σου.

Καλό σου κατευόδιο άρχοντα!

Η «ΦΙΛΙΑ» ΤΩΝ ΔΡΥΜΑΔΙΩΤΩΝ ΑΘΗΝΑΣ

Το ακριτικό χωριό Δρυμάδες του Πωγωνίου είναι σχεδόν έρημο με ένα μοναδικό κάτοικο —«φρούραρχο» τον συνταξιούχο δάσκαλο Σπύρο Μπάκο. Οι περισσότεροι κάτοικοι ζουν στην Αθήνα. Εκεί έχουν συγκροτήσει μια από τις πιο δραστήριες Αδελφότητες με την επωνυμία «ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ».

Ανάμεσα στις άλλες δραστηριότητές της είναι η διατήρηση των παραδόσεων του ακριτικού χωριού τους. Έτσι κάθε χρόνο τον Ιανουάριο μήνα οργανώνει εκδήλωση που σχετίζεται με το πατροπαράδοτο έθιμο «Φιλιά», που γιορτάζονταν πάντα αμέσως μετά τα Φώτα. Στα χρόνια της Τουρκοκρατίας είχε σαν κύριο στόχο να βρεθούν όλοι σε κοινό τραπέζι, να τονώσουν το ηθικό τους μέσα στη μαύρη σκλαβιά και με υπονοούμενα να πάρουν θάρρος για-τί γρήγορα θάρθει το «Ποθούμενο...».

Όπως κάθε χρόνο, έτσι και φέτος, την Κυριακή 14 Ιανουαρίου στις 12 το μεσημέρι, συγκεντρώθηκαν στο Αναψυκτήριο του Άλσους «Δημ. Κιντής» της Ηλιούπολης οι Δρυμαδιώτες της Αθήνας και φίλοι των Δρυμαδιωτών και γιόρτασαν με γνήσιο παραδοσιακό τρόπο, όπως τα παλιά χρόνια στο χωριό τους. Η εκδήλωση ξεκίνησε με την απονομή τιμητικής διάκρισης στους: Γρηγόρη Αρμπυρο και Κώστα Φακατσέλη για τη συγγραφή του βιβλίου: «Το Πωγώνι στους δρόμους της Ξενιτιάς». Τις πλακέτες παρέδωσε η πρόεδρος της Αδελφότητας κ. Τασία Τριανταφυλλίδου.

Ακολούθησε κόψιμο της καθιερωμένης βασιλόπιττας. Στη συνέχεια διανεμήθηκε το ημερολόγιο, που για μας τους παλαιούς τουλάχιστον, έκρυβε μια μεγάλη εκπλήξη. Είναι αφιέρωση στο Δάσκαλο Στέφανο Παπασταύρου, ο οποίος υπηρέτησε 32 χρόνια στο χωριό μας. Εμόρφωσε άριστα γενέες μαθητών. Αυστηρός, αλλά δίκαιος και μεγάλος πατριώτης. (Από το 1917-1947)

Στη συνέχεια προσφέρθηκαν τα φαγητά και άφθονο κρασί, που δημιουργήσε το κέφι για γλέντι και χορό. Το ωραίο «τακίμι» γέμισε την ατμόσφαιρα με παραδοσιακούς Πωγωνήσιους σκοπούς και κράτησαν αδιάπτωτο το κέφι για χορό μέχρι αργά το απόγευμα.

Φεύγοντας δώσαμε την υπόσχεση να συναντηθούμε και πάλι του χρόνου με το ίδιο κέφι

Αθανάσιος Δέμος

ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑ ΣΤΗ ΣΤΡΑΤΙΝΙΣΤΑ

Ο Πολιτιστικός Σύλλογος Στρατινίστας έκοψε κι εφέτος τη βασιλόπιττα στη Στρατινίστα την παραμονή της Πρωτοχρονιάς κοντά στους μόνιμους κατοίκους του χωριού. Δύο οικογένειες, του Αθανασίου Οικονόμου και του Ιωάννη Μπίλη, σύνολο 10 άτομα υποδέχθηκαν τον καινούργιο χρόνο στο καφενείο του χωριού ανταλλάσσοντας ευχές και ελπίδες για κάτι καλύτερο.

Το φλουρί έπεσε στον Γιάννη Καραγιώργο γαμπρό του χωριού μας και νέο αντιδήμαρχο του Δήμου Δελβινάκων.

Γιάννη σου ευχόμαστε να είσαι τυχερός όλη τη χρονιά και να προσφέρεις στο χωριό μας και στο Δήμο μας, τον καλύτερο εαυτό σου!

Ευχόμαστε Καλή Χρονιά σε όλους τους χωριανούς,

Η Γραμματέας του Συλλόγου
Δήμητρα Β. Λάζου

ΤΟ ΚΟΨΙΜΟ ΤΗΣ ΠΙΤΤΑΣ ΤΩΝ ΔΟΛΙΩΤΩΝ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Την Κυριακή 4 Φεβρουαρίου 2007 το μεσημέρι έγινε το κόψιμο της πίττας του Συλλόγου Δολιωτών Ιωαννίνων στο Κέντρο του Δημ. Ντάφη στην Ελεούσα Ιωαννίνων.

Το Κέντρο σχεδόν γεμάτο, με 55 άτομα.

Ο Πρόεδρος του Συλλόγου Δολιωτών κ. Δημ. Πότσης, καλωσόρισε τους παρευρισκόμενους και τους ευχήθηκε το Νέο Έτος να τους χαρίσει υγεία, οικογενειακή γαλήνη και ειρήνη σ' όλο τον κόσμο. Μετά εν συντομία μίλησε ο Πρόεδρος της Κοινότητας κ. Παντελής Τσέλης, υποσχόμενος ότι το Νέο Έτος θα πραγματοποιηθούν περισσότερα έργα στην Κοινότητά μας. Την πίττα ευλόγησε και έκοψε ο παπα-Βασίλης ο δε τυχερός της χρονιάς ο Γιώργος Μποντίνης, ο οποίος έλαβε σαν δώρο ένα μεγάλο άλμπουμ με φωτογραφικό υλικό, από το λεύκωμα «Αλησιμόνητο Δολό» του Δολιώτη Χριστόφορου Ράπτη.

Μεταξύ των παρευρεθέντων ήταν και ο Πρόεδρος της Αδελφότητας Δολιωτών Αθηνών κ. Νικόλαος Παγούνης οικογενειακώς.

Δ. Π.

Παραδοσιακός Ξενώνας

Παιώνια

Τηλ.: 26570 22007
26570 22009
693 2456438
697 3992996

www.paionia.gr
fax: 26570 22009

Δελβινάκι Ιωαννίνων

ΓΕΝΑΡΙΑΤΙΚΑ ΠΩΓΩΝΗΣΙΑ

- * Λιακάδες και ξαστεριές ο Γενάρης.
- * Χωρίς χιόνια και βροχές που όλοι περίμεναν.
- * Λιγάκι αφύσικος αλλά όχι και πρωτόφαντος
- * Οι περί «θερμοκηπίου» κουβέντες δεν φάνηκαν στο ...θερμόμετρο.
- * Οι σχεδόν μόνιμες παγωνιές και το κρύο δεν θγήκαν από το θερμοκήπιο!
- * Του καιρού τα γυρίσματα είναι πολλά!

- * Δειλές οι πρώτες κινήσεις των νέων Τοπικών Αρχόντων!
- * Ξεπέρασαν με λίγες...τριβές το μοίρασμα των αξιωμάτων.
- * Με λίγες υποσχέσεις για τα επόμενα χρόνια
- * Από έργα και προγραμματισμό δεν υπάρχουν νέα
- * Αφού δεν υποσχέθηκαν κάτι συγκεκριμένο έχουν λυμένα τα χέρια.
- * Για αυτοσχεδιασμούς και εξόφληση... υποχρεώσεων!
- * Η τετραετία είναι ανοικτή και λευκή ...επιταγή!
- * Κανένας δεν δεσμεύεται για την ημερομηνία λήξης!
- * Τα νέα ήθη που έφερε ο «Καποδίστριας»!

- * Κάτι άρχισε να αλλάζει στο Δασαρχείο.
- * Η περίπτωση λαθροϋλοτομιών που εντοπίστηκαν αυτό δείχνει.
- * Στη Σιταριά βέβαια, αλλά στο ίδιο οικοσύστημα.
- * Στο ευρύτερο φυσικό μας περιβάλλον.
- * Να μπει επί τέλους κάποια τάξη.
- * Είναι το ζητούμενο για όσους αγαπούν αυτόν τον ανεπανάληπτο πλούτο μας.

- * Η Ομοσπονδία μας συμπληρώνει εφέτος 60 χρόνια.
- * Και το γιορτάζει με εκδηλώσεις
- * Να ευχηθούμε να τα εκατοστήσει και πιο πέρα.
- * Η παρουσία της και οι δράσεις της είναι μια προσφορά στο Πωγώνι.
- * Οι απόδημοι είναι ένα άλλο Πωγώνι.
- * Που χρειάζεται.

- * Για την Ομοσπονδία πάλι.
- * Κάποια συνεδριακή εκδήλωση θα οργανώσουν και φέτος.
- * Ας το αναγγείλουν έγκαιρα.
- * Και ας το προετοιμάσουν με επιμέλεια.
- * Με κέφι, φαντασία και στόχο.
- * Η πείρα είναι πολύχρονη.
- * Για το Πωγώνι μας!!

- * Και νέα πρόταση ανάπτυξης για τα Βόρειο-Δυτικά του Νομού ετοιμάστηκε
- * Των παραμεθωρίων περιοχών η ταμπέλα!
- * Μέσα και το Πωγώνι βέβαια!
- * Φιλότιμη η προσπάθεια.
- * Αλλά να μη πάει χαμένος ο κόπος
- * Και μπει και αυτή στο χρονοντούλαπο.
- * Όπως οι προηγούμενες
- * Θα τη βρούμε και θα την παρουσιάσουμε!

- * Αλλά έρχεται το Πάσχα, και πρώιμα!
- * Ας σκεφτούμε και κάτι γιορταστικό!
- * Ας ετοιμαστούμε για νηστεία και Ανάσταση!
- * Με την προσδοκία του καλύτερου.
- * Και με αισιοδοξία για το μέλλον.
- * Αυτή και η ελπίδα δεν πρέπει ποτέ να χαθούν.

Κ.Χ.Κ.

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ ΑΓΙΟΚΟΣΜΙΤΩΝ

Όπως κάθε χρόνο, έτσι και εφέτος, οι Αγιοκομίτες των Αθηνών πραγματοποίησαν με επιτυχία τις ακόλουθες εκδηλώσεις:

1. Στις 14 Ιανουαρίου έκοψαν την Βασιλόπιττα και τηρήσαν το καθιερωμένο, εδώ και 26 χρόνια, έθιμο της Πωγωνήσιας πίττας, στην φιλόξενη και αρχοντική Βησσαριώτικη αίθουσα «Η Μάνα». Την εκδήλωση τίμησαν με την παρουσία τους οι Πρόεδροι και τα υπόλοιπα μέλη των Διοικ. Συμβουλίων της Ομοσπονδίας Αδελφότητας και Ενώσεων Πωγωνίου και της Αδελφότητας Βησσαριωτών.

2. Στις 4 Φεβρουαρίου πραγματοποιήθηκε στο Αθηναϊκό Κέντρο «Το Συντριβάνι», η καθιερωμένη εδώ και 45 χρόνια ετήσια αποκριάτικη συνέντευξη και το γνήσιο παραδοσιακό Πωγωνήσιο γλέντι. Ευχάριστη εντύπωση προκάλεσε η συμμετοχή πολλών προσώπων νεαρής ηλικίας, τα οποία χορεύαν με την ψυχή τους. Την εκδήλωση τίμησαν με την παρουσία τους: Ο βουλευτής Ιωαννίνων κ. Αντ. Φούσας, ο οποίος άνοιξε και τον χορό, το Διοικητικό Συμβούλιο της Ομοσπονδίας αποτελούμενο από τον Πρόεδρο κ. Στ. Παππά, τις αντιπροέδρους κυρίες Βασ. Μάνου και Σάσα Τριανταφυλλίδου και τον Γεν. Γραμ. κ. Δημ. Μηλιώνη.